

Register

A

Abdurahman, Abdullah 28

Abrahamson, Harold 69

African Claims (1943) 26, 41

African Democratic Party (ADP) 28

African Mineworkers' Union 23

African National Congress (ANC) 24-26, 28, 30-31, 41, 43, 49, 130, 145 n. 116, 153 n. 57

African People's Organization (APO) 28, 139 n. 23

Afrika sonder die Asiaat – Die blywende oplossing van Suid-Afrika se Asiate-vraagstuk 81-82

Afrikaanse Handelsinstituut (AHI) 87, 107

Afrikaanse Nasionale Studentebond (ANS) 77, 88

Afrikaansspreekende koe-rantlesers 119

Afrikanerbelange (en benadeling daarvan) 123, 131, 164 n. 45

Afrikanerbond van Mynwerkers 87

Afrikaner-Broederbond (AB) 79-81, 87, 90, 95, 111, 121, 123, 126, 131

Afrikanerdenkers/Afrikanerintellektuele/Afrikanerakademici 41, 52, 57, 76, 78-86, 88-93, 98, 103, 106, 112, 130

Afrikanerideale 121

Afrikaneridee 126

Afrikaneridentiteit 12, 78, 88, 95, 126

Afrikanerkapitaal 107

Afrikanernasionalisme xi, 78, 86-93, 100, 106, 121-123, 132, 149 n. 25, 156-157 n. 39

Afrikaneroorheersing 90

Afrikanerparty x, 96, 101-102, 113-114, 123

Afrikanervolkseenheid 121

Afrikanerwerker(s) ix, 75, 87, 108, 164 n. 57

'Afrikaniste' 26

afsonderlike ontwikkeling 66, 79, 95, 109

afsonderlike swart gebiede (vaderlande) 83

Alexander, Morris 150 n. 1

Alexandra-busboikot 22

Alexandra Township 17,

algehele skeiding 86, 96-97, 99

algemene verkiesing (1924) 124

algemene verkiesing (1929) 7, 100, 119

algemene verkiesing (1938) 7, 100, 123

algemene verkiesing (1943) 66, 100, 118, 120-124

algemene verkiesing (1948) ix, x, 64-66, 68-70, 75, 101, 103, 106, 108, 115-116, 118, 120, 122-124, 126, 132, 146 n. 127, 151 n. 6

All African Convention (AAC) 28

Anderson, H. H. 58

Anti-CAD (kyk National Anti-Coloured Affairs Department)

Anti-pass campaign (1943-46) 23, 27

apartheid/apartheidsbeleid/apartheidsfilosofie/apartheidsidee/apartheidsideologie ix, x, 9, 38, 65, 76-78, 81-90, 93-97, 101, 103, 105-114, 117-122, 126, 131-133, 142 n. 64, 160 n. 96

- Arbeidersparty ix, 5, 9, 72-75, 150 n. 3, 154 n. 71, n. 78
- Arbeidersparty, Nasionale Uitvoerende Raad (NUR) 73-74
- arbeidsburo's 39-40, 108
- Arbeidsnuus*, 150 n. 3
- arbeidstekort/arbeidsvraagstuk 35
- arbeidsvoorsiening aan verskillende sektore 19
- armblankes 51, 76, 123
- armblankevraagstuk 99
- assimilasie 44, 53-54, 56, 65, 67
- Atlantiese Handves 26, 48
- B**
- baasskap 67
- Baduza, Schreiner 21
- Ballinger, Margaret 15, 20, 32, 40, 46, 49, 110, 144 n. 91, 146 n. 127, 148 n. 3, n. 4, 150 n. 44
- Ballinger, William 144 n. 91
- 'Bantoekunde' 53
- 'Bantoestudies' 52, 53
- Bantu Studies* 53
- Barlow, Arthur 69
- Barnard, S. L. xi, 150 n. 1
- Basner, H. M. 20, 49, 148 n. 11
- Basson, J. L. xi, 117
- Batson, Edward 99
- Bean, Robert 50
- behuising/behuisingskort /behuisingsprobleem ix, 21, 24, 29, 33, 48, 55, 72-73, 99, 114, 125
- Bell, F. W. 50
- Bell, M. M. S. xi
- Berlynse Sendinggenootskap 93-94
- Bethalse boere 19
- 'blanke beskawing' 60, 66, 88, 101, 113-114, 131
- blanke boere 85, 106, 110, 125
- blanke oorheersing 54, 56, 83, 127
- blanke oppergesag 7-9, 67, 71, 75, 93, 98, 109, 111, 118, 129, 131, 138 n. 19, 153 n. 58
- blanke voogdyskap 66, 82, 101
- blanke werker(s) 5, 9, 72-73, 75, 102, 106, 125
- Blankewerkersbeskermingsbond 87
- Blinde Persone Wet 36
- Bloomberg, Charles xi, 92
- boerderysektor 65, 70, 125
- Boererrepublieke 2-4, 53
- Bondsraad, Afrikaner-Broederbond 79-80
- Bond vir Rassestudie (kyk Suid-Afrikaanse Bond vir Rassestudie)
- Botha, Louis 5, 95
- Botha, W. A. 121
- Bothma, C. J. 69
- Bredasdorp-kiesafdeling 125
- Britse imperialisme 95
- Brittanje 2, 4, 7, 11, 131, 164 n. 45
- Britte 2, 11
- Brookes, Edgar 13, 25, 35, 44-45, 53, 118-119, 139 n. 20, 148 n. 11, 151 n. 24
- Broome-kommissie 29
- Bruinhemde 90-91
- Buchanan, Douglas 46, 49, 141 n. 54
- Bunga-stelsel 105
- Butler, Jeffrey x
- C**
- Calvinisme 1, 90, 92, 95
- Calvinistiese Bond 77
- Campaign for Right and Justice 47
- Campbell, W. M. H. 148 n. 11
- Cape Times* 41, 153 n. 57
- Carnegie Corporation 48
- Carnegie-kommissie 123
- Carnegie-verslae 76, 99
- Carter, Gwendolen xi
- Cato Manor 14
- Cell, John W. x
- Champion, A. W. G. 32

- Christelik-nasionale beweging/strewe 91, 96
- Christelik-nasionale lewensbeskouing 86
- Christelik-nasionale rassebeleid 77
- Christelik-nasionalisme 92
- Christelike voogdyskap 63, 67, 98, 150 n. 3, n. 5
- Churchill, Winston 26, 124
- Cillié, G. (sr.) 41
- Cilliers, A. C. 41, 78
- Cilliers, H.J. 74
- Clingman, Charles 73
- Council on African Affairs 147 n. 154
- Coertze, P. J. 78, 82–85, 103, 122, 130
- Coetzee, J. Chr. 52
- Coetzee, J. H. 104
- Coetzer, P. W. xi
- Coloured People's National Union (CPNU) 28
- Congress Youth League (CYL) 26
- Council for Human Rights 47
- Council of Non-European Trade Unions 23
- Cronjé, G. 78, 80–86, 88–89, 91–92, 96, 103, 122, 130, 155 n.12
- D**
- Dadoo, Yusuf 27
- Davenport, T. R. H. x
- deelsaaiers 18
- De Klerk, P. J. S. 77
- De Klerk, W. A. 81, 88
- demobilisasie 125
- Departement Bantoekunde 81
- Departement van Binnelandse Sake 28
- Departement van Gesondheid 36
- Departement van Justisie 40
- Departement van Naturrelsake xi, 14–15, 18–20, 28, 32, 34–37, 40, 44, 52–53, 70, 104, 141 n. 56
- Departement Sosiale Wetenskappe, Universiteit van Kaapstad 99
- Derde Ryk 91
- De Villiers, J. H. 4
- De Villiers, René 117, 138 n. 1
- De Villiers, W. P. 78
- De Wet, C. H. 88
- De Wet, C. R. 96
- 'Die Afrikaner se sendingbeleid' 80
- Die Burger* 22, 91, 96–97, 113–114, 119, 124, 158 n. 67, n. 73, 165 n. 65
- Diederichs, N. 78, 80, 87–91, 155 n.12
- 'Die Godsdienstige grondslae van die rassebeleid van die Afrikaner' 80
- 'Die historiese en prinsipiële grondslae van die Afrikanerbeleid t.o.v. Nie-blankes' 80
- Die Kruithoring* 96
- Die Nuwe Orde* 41
- Die oplossing van die natuurrelievraagstuk in Suid-Afrika* 78
- Die Transvaler* 92, 96–97, 114, 119
- Dietrich, E. T. 139 n. 23
- Die Tweede Trek Reeks 88
- Die Vaderland* 96, 158 n. 72
- Die Volksblad* 113
- 'Die vraagstuk van bloedvermenging' 80
- Dominiumparty 111
- Downingstraat 2
- Dubow, Saul x, 53, 138, n. 2
- Duerden, J. E. 51
- Duitse sendelinge 77
- Du Plessis, H. 77
- Du Plessis, J. 44, 76, 94
- Du Plessis, L. J. 78, 92
- Durbanse stadsraad 30
- Du Toit, J. D. 78, 80, 94
- E**
- Eerste Wêreldoorlog 5, 9, 50

- Eiselen, W. W. M. 34, 53–54, 76, 78, 81–85, 93, 96, 103–104, 107, 130
- ekonomiese beweging onder Afrikaners 87–88, 106, 123, 126, 156 n. 39
- Ekonomiese Instituut van die FAK 87
- Ekonomiese Volkskongres (1939) 87
- Elphick, Richard xi
- Engelbrecht, J. A. 80
- Engelse kerke en sendinggenootskappe 44, 84
- Engelstalige koerante, rassestandpunte 13, 40, 71–72, 111
- etniese mobilisasie 125
- etnografie 54
- eugenetiek 50
- F**
- Fabian-tradisie 66
- Fagan, H. A. 41, 147 n. 150
- Fagan-kommissie (Natuurlelewette-kommissie)/Fagan-verslag 38, 42, 48, 60, 64–65, 83, 106–110, 114, 132, 150–151 n. 6, 151 n. 9
- Fantham, H. B. 51
- fascisme 90–93
- Federale Volksbeleggings (FVB) 87
- Federasie van Afrikaanse Kultuurvereniginge (FAK) 76, 80, 87, 123
- Federasie van Calvinistiese Studenteverenigings 77, 96
- Feldman, Richard 72
- Fourie, Jopie 126
- Fredrickson, George M. x
- Friedman, Bernard 17, 66–67, 150 n.1
- funksionalisme 81, 155 n. 10
- Furlong, Patrick J. xi, 91, 93
- G**
- Gandhi, Mohandas 6
- 'gelykstellingsbeleid' 113, 117
- gelykstelling, wit en swart 41, 65–67, 77, 80, 82, 89, 97, 102, 114, 118, 131
- gemengde huwelike 79, 96, 99, 102
- gemengde sport 97
- gemengde universiteite 79
- gemengde vakbonde 97
- Gerdener, G. B. A. 41, 78, 103
- Gereformeerde Kerk/Gereformeerdes 94–96
- Giliomee, Hermann xi, 108, 123, 139 n. 16
- Gillett, A. B. en M. C. 42
- Glen Grey-stelsel 3
- Gosani, D. 23
- Graaff, De Villiers 68
- Greyvenstein, J. H. 80, 94
- Groenewald, E. P. 94
- Groen van Prinsterer, G. 95
- Groot Depressie 29
- Groot Trek 2, 57, 100
- Grundlingh, L. W. F. (Louis) xi
- Gryshemde 90–91
- H**
- Haarhoff, T. J. 144 n. 91
- Hagemann, Albrecht xi, 92
- Hancock, W. K. xi, 118, 150 n. 6
- Havenga, N. C. 113, 117, 123
- Heard, Kenneth A. xi, 117
- Hellman, Ellen 118, 150 n. 5
- Hemming, Gordon 46
- Henderson, C. L. 74
- Hepple, Alex 73, 144 n. 91
- herafbakening van kiesafdelings (1947) 116, 131
- Herenigde Nasionale Party–Afrikanerpartybondgenootskap 113, 115–117, 119, 122–125, 163 n. 41

- Herenigde Nasionale Party of Volksparty (HNP) x, 41, 44, 69, 76, 81–82, 88, 96–103, 106, 108–111, 113–126, 131–132, 159 n. 93, 160 n. 96, 162–163 n. 25, 163 n. 41
- Hertzog, Albert 87
- Hertzog, J. B. M. ix, 5–6, 45, 67, 95–100, 109, 123, 126–128
- Hertzog-regering 5–6, 87, 130
- Hertzog-wetgewing (1936) en wetsontwerpe (1926–1936) ix, x, 5, 9, 17, 28, 32, 34, 55, 62, 72, 98, 128, 138 n. 19, 139 n. 20, 148 n. 4
- Hervormers Organisasie binne die Mynwerkers Unie 87
- Het Westen* 95
- Hexham, Irving x, 95 96
- Hindson, Doug x, 23, 107, 145 n. 122
- Hirson, Baruch xi
- Hitler, Adolf 27, 89, 91–93
- Hoernlé, Alfred 31, 35, 49, 53, 54–57, 59, 62, 85–86, 131
- Hofmeyr, J. H. 4, 6, 8, 25, 34, 36, 44, 47, 66–69, 97, 102, 114, 117–118, 126, 128, 131–132, 151 n. 9, n. 24, 160 n. 101
- Hugo, T. J. 155 n. 12
- huurarbeiders ('labour tenants')/huurarbeids-telsel 18, 129, 141 n. 56
- I**
- Illanga Lase Natal* 32
- Industrial and Commercial Workers' Union (ICU) 49, 130
- industrialisasie ix, x, 5, 44, 53, 109, 122, 129
- Ingham, Kenneth xi, 17
- Instituut vir Volkswelstand van die FAK 107
- instromingsbeheer 72, 105
- integrasie 42, 65, 96, 101, 102, 130
- Interdepartementele Komitee in sake die Maatskaplike, Ekonomiese en Gesondheidstoestand van Naturelle in Stedelike Gebiede 33
- Interdepartementele Komitee oor Naturelleonderwys 51–52
- Inter-University Committee for African Studies 53
- J**
- Jabavu-plakkerskamp 14
- Jackson, David 69
- Jansen, E. G. 80–81, 92, 103
- Jansen, M. M. 77
- Janson, E. J. G. 125
- Jeppe-kiesafdeling 117
- Johannesburgse stadsraad 21, 27, 48
- Joint Council, Johannesburg 16, 22, 48
- Joint Council, Pretoria 48
- Joint Councils of Europeans and Africans 12, 40, 47–49, 51, 53, 55, 61, 77, 128, 149 n. 22
- Jones, Edith Rheinallt 19, 49
- Jones, J. D. Rheinallt 44, 48–49, 52–53, 148 n. 11
- K**
- Kaaplandse Provinsiale Raad 28, 100, 105
- Kaapse liberale/liberalisme 4, 44, 53, 55
- Kaapse Skiereiland 125
- Kaapstadse Ooreenkoms (1927) 6, 29
- Kajee, A. I. 29, 139 n. 23
- Kamer van Mynwese 15, 23, 55
- kapitalisme 60, 89
- kapitalistiese klas onder Afrikaners 88
- Karis, Thomas xi
- Kentridge, M. 150 n. 1
- Keyter, J. de W. 88, 103–104, 155 n. 12
- Khoikhoi 2
- klasseverdeling/verskille onder Afrikaners 126

- Kleurling Adviserende Raad 28
- kleurslagboom/kleurskeidslyn 11, 13, 15, 35, 42, 64, 68–69, 71, 74, 114
- Kleurvraagstuk-kommissie van die HNP (kyk Sauer-kommissie)
- koalisie en samesmelting 79
- Koers* 77, 79, 96
- Kommissie vir Rassestudies, Afrikaner-Broederbond 80
- kommunisme/'kommunistiese gevaar' 27, 89, 92–93, 97, 102, 113, 126, 131
- kommuniste 22–23, 27, 60, 88, 102, 113, 114
- Kommunistiese Party 27
- konsep-grondwet vir republiek, 1941 90
- kosmopolitisme, leer van 89
- Krige, Uys 144 n. 91
- Kruger, S. J. P. 90–91
- Kuper, H. 144 n. 91
- Kuyper, Abraham 95
- L**
- 'laai' van stedelike kiesafdelings 116
- Lacey, Marian x
- Lagden, Godfrey 50
- Lagden-kommissie (kyk Naturellesakekommissie, 1903–05)
- landbousektor 108, 110, 129, 131
- Language, F. J. 78, 82–85, 103
- Lansdown-kommissie 23
- Lawrence, Harry 43
- Legum, Colin 73
- Lembede, Anton 26, 85
- Le Roux, J. H. xi
- Levy, J. L. 153 n. 58
- Lewis, Gavin xi
- Lewsen, Phyllis x, 64, 150 n. 1
- Liberal Association 47
- liberale/liberaalgesindes ix, x, 8, 10, 25, 44–50, 53, 56–57, 60, 62, 65–67, 75, 128, 131–132, 149 n. 25, 150 n. 1, 153 n. 58
- 'liberale gees' 54–56
- liberale rassebeleid/ras-sebeskouing 85, 127
- liberalisme 4–5, 55–56, 67, 89–90, 92, 95, 97, 113, 131–132, 148 n. 8
- Libertas League 47
- Liebenberg, B. J. 117
- liegstem, algemene verkiesing van 1948 164 n. 45
- Lipton, Merle x, 108, 150–151 n. 6, 164 n. 57
- Lodge, Tom xi
- loonarbeiders/loonaarbeidstelsel 18, 129, 141 n. 56
- Loonwet 5, 22
- Loram, C. T. 44, 45, 51–52
- Louw, Eric 68
- Lutherse Sendinggenootskap 93–94
- Luthuli, Albert 85
- M**
- MacCrone, I. D. 11, 52, 54, 57–59
- Macmillan, W. M. 45
- Madeley, Walter 73
- Malan, D. F. 6, 13, 66, 78, 98–99, 101–102, 106, 110–111, 113, 117, 128, 132, 139 n. 16, 160 n. 96
- Malan, F. S. 4
- Malcomess, C. H. 46, 148 n. 11
- Malherbe, E. G. 10, 44
- Malherbe, W. M. R. 41
- Malmesbury-kiesafdeling 125
- Mandela, Nelson 26
- Marais, A. H. xi, 150 n. 1
- Maroka/Maroka-insident 21
- Marks, J. B. 27
- Marquard, Leo 10, 44, 118
- Martindale 69

- Matthews, Z. K. 15, 23, 30, 37, 67, 85, 148 n. 4
- McKenzie, Margaret 73
- McPherson, Jessie 73, 144 n. 91
- Mda, A. P. 26
- Mears, Gordon 34, 44
- Merriman, John X. 4
- metodisme 95
- Meyer, D. de W. 16
- Meyer, P. J. 79, 87–91
- 'middelparty(e)' ix, 9, 75
- Milner, Alfred 3
- misdaad onder stedelike swartes 10, 15–16, 72, 97, 101, 119
- 'Mishoopvergadering' (1912) 96
- Molteno, Donald 46, 49, 148 n. 8
- Monongoaha, Oriel 21
- Moodie, T. Dunbar xi, 81, 92, 121, 155 n. 12
- Moroka, J. S. 14, 25, 85
- Moroka-plakkerskamp
- Morris, M. L. 108
- Mosaka, Paul 28
- Mouton, F. A. xi, 150 n. 44
- Mpanza, James 21
- M'Timkulu, D. G. S. 11
- Mushet, J. W. 68
- mynwerkerstaking, 1946 23, 25, 72
- Mynwerkersunie 35
- N**
- Naicker, G. M. 30
- nasionaal-sosialisme / Duitse nasionaal-sosialisme 89–93
- Nasionale Konvensie 3–4
- Nasionale Party / 'Gesuiwerde' Nasionale Party (1914–40) ix, 5, 9, 20, 28, 55, 62, 65, 69–70, 75, 77, 79, 89, 91, 95–96, 98, 100, 104, 111, 121, 123, 126, 128 (kyk ook Herenigde Nasionale of Volksparty)
- Nasionale Party (sedert Oktober 1951) 132
- Nasionale Party-pers 22, 96–97
- Nasionale Pers 96, 124
- Nasionale Raad van Trustees (NRT) 87
- Nasionaliste 30, 34, 45, 65–66, 68, 70, 72, 74, 91, 93, 101–102, 109, 113–117, 129, 131–132
- Natal Indian Congress (NIC) 29
- Natalse Provinsiale Raad 29, 64
- National Anti-Coloured Affairs Department (Anti-CAD) 28
- National Council of Women 47
- National Liberation League 27–28
- 'native studies' 53
- 'naturelle administrasie' 53
- 'naturelle beleid' 50
- Naturelle Grond Wet (1913) 5
- Naturelle Onderwyswet (1945) 36
- Naturelle opvoeding en onderwys* 52
- Naturellesakekommissie (Lagden-kommissie) (1903–05) 3, 44
- Naturellesakewet (1920) 5
- Naturelle Stadsgebiede Wet (1923) 5, 48
- Naturelle trust en -Grond Wet (1936) 18, 37, 101, 141 n. 52
- Naturelle Verteenwoordigende Raad (NVR) 24–25, 30–33, 35–36, 46–47, 63, 67, 71–72, 98, 102, 105, 114, 130, 153 n. 57
- naturelle verteenwoordigers 27, 34, 45–47, 49, 67–69, 102, 128
- Naturelle-Verteenwoordigings-Wet (1936) 24, 45–46, 71
- 'naturelle vraagstuk' 50, 52, 63, 65, 76
- Naturelle wette-kommissie (kyk Fagan-kommissie)
- Naudé, S. W. 20
- Nazisme / Nazi's / Nazi-Duitsland / Nazi-bevind 43, 89, 93, 132

- Nederduitse Gereformeerde Kerk/Nederduits Hervormde of Gereformeerde Kerk 12, 48, 80, 93–95
- Nederlandse Calvinisme 94
- Negende Afbakeningskommissie 116
- Nel, B. F. 52
- Nel, M. D. C. de W. 77–78, 81–82, 92, 102–104
- neo-Calvinistiese ideologie 95
- neo-Fichteaanse nasionalisme 155 n. 12
- neutraliteitskrisis, 1939 121
- Newclare 69
- Newlands (Johannesburg) 22
- Ngubane, Jordan 26, 85
- Nicol, W. 81, 94
- Nielsen, Peter 51
- Non-European United Front 27–28
- Non-European Unity Movement (NEUM) 28
- Nuwe Orde 20, 91
- O**
- Observatory 99
- O'Higgs, John 69
- Olivier, N. J. J. 78, 104
- O'Meara, Dan xi, 88, 106–107, 123, 156 n. 39
- onderdrukking 42, 53, 67
- 'ontlaai' van plattelandse kiesafdelings 116
- ontstamming 83, 94
- oorgerustheid by VP (1948-verkiesing) 164 n. 45
- oorlogstydse beperkinge 164 n. 45
- organiese volksgedagte 90
- Osborn, Tom 73
- Ossewa-Brandwag (OB) 89, 91–92, 100, 123
- Ossewatrek (1938) 90
- Ouderdomspensioenwet 36
- Oud-soldate 125, 164 n. 45
- P**
- Paarl-kiesafdeling 125
- Pakt-regering 5, 87
- Pan-Afrikakongres (1945) 43
- parallelisme/parallelle ontwikkeling 45, 56, 65
- paswette/passtelsel/pasbeheermaatreëls 11, 15, 19, 23, 33, 35, 38–40, 46, 48, 68, 70–71, 101, 128–129, 145 n. 122, 147 n. 154
- Pather, P. R. 29
- Paton, Alan xi
- Pauw, S. 78
- Penal and Reform Commission (1947) 15,
- Phelps-Stokes Fund 48
- Phelps-Stokes-lesings 54
- Phillips, R. E. 15, 44
- Pienaar, Schalk 121
- Pieterse, E. P. 69
- Pim, Howard 44, 50
- Pirow, Oswald 41
- plaasarbeid/plaasarbeiders 18–20, 35, 46, 65, 70, 101–102, 107, 115, 159 n. 93
- 'plaaslike segregasie' 83, 92
- plakkers 14, 18–19, 21, 27, 35, 70, 129
- Posel, Deborah x, 107
- Posthuma, A. J. 117
- Postma, Willem 95
- Potchefstroomse Calviniste 79
- Potchefstroomse Gereformeerdes 95–96
- Potchefstroomse Universiteitskollege vir CHO 77, 104
- Pretoria-ooreenkoms (1944) 29
- Protestantse geloof/godsdiens 57
- R**
- Raath, R. J. 13, 109
- Race and reason* 54
- Race Relations* xi
- Rand (kyk Witwatersrand)

- rantsoenering gedurende Tweede Wêreldoorlog en daarna 164 n. 45
- rassehoudings ix, xi, 11, 48, 57–59
- rasseverhoudinge/rassebetrekkinge 56, 58, 60, 122
- ras(se)vermenging 55, 92, 94, 96, 98, 100
- rassevraagstuk, rol in verkiesingsuitslag van 1948 117–123, 162 n. 25
- racisme 43
- Rebellie (1914–15) 95
- Reddingsdaadbond (RDB) 87, 126
- Regverdige rasse-aparteid* 81
- Reitz, Deney 32–33, 68
- republikeinse strewe 164 n. 45
- reservate x, 17–18, 34, 36, 38, 40, 44–45, 55, 68, 72–74, 83–85, 105, 110, 129, 141 n. 56
- 'reserwes' vir swartes 83
- Reyneke, J. 12, 78
- Rhodie, N. J. x
- Rich, Paul B. x, 149 n. 22, n. 25
- Roberts, Michael xi
- Robertson, Janet x
- Robertson, T. C. 163 n. 33
- Roosevelt, Franklin 26
- Rose Innes, James 4
- Roth, Mirjana xi, 47
- Rouse, R. P. Y. 144 n. 91
- S**
- Sachs, E. S. (Solly) 20, 27, 118, 125
- Salomon, Laurence 123
- samesmelting (1934) 6, 87, 98, 123, 128
- Sanlam 87
- Sauer, J. W. 4
- Sauer-kommissie/Sauer-verslag (Kleurvraagstuk-kommissie van die HNP) 80, 82, 96–97, 103–108, 115
- Scher, David xi
- Schoeman, P. J. 78, 80, 82–85, 122, 130
- Scholtz, G. D. xi, 121, 151 n. 9
- Schreiner, W. P. 4
- Schumann, C. G. W. 104
- Scott, Michael 18
- segregasie/segregasiebeleid ix, x, 5, 8, 9, 15, 33–35, 45, 50, 53, 56, 60, 65–66, 70, 75, 77–78, 83, 86, 93–96, 98, 101, 108–112, 122, 126–129, 130, 132, 137 n. 1, 138 n. 2, 139 n. 20
- Sekretaris van Naturelsake 18–19, 24, 31–32, 35, 50, 54, 81
- selfbeskikkingsreg van swart volke 82
- Shepstone, Theophilus 3
- Sisulu, Walter 26
- skeiding, algehele 97
- skeiding, sosiale 85
- Smit, D. L. 16, 24, 32–37, 44, 60, 146 n. 127
- Smith, S. J. 74
- Smuts, J. C. 5–6, 15, 26–27, 29–34, 37, 40, 42, 46–47, 49, 52, 55, 64–65, 67–68, 71–72, 110, 116–118, 120–121, 123–129, 131–132, 138 n. 19, 146 n. 127, 147 n. 154, 148 n. 4, 151 n. 9, n. 24, 164 n. 45
- Smuts-kabinet 68
- Smuts-regering ix, x, xi, 17, 20, 30–36, 38, 40–41, 47, 62–63, 71–72, 75, 86, 108, 125, 128, 130–131, 158 n. 67
- Society of Friends of Africa 47, 49
- soewereiniteit-in-eiekring 94
- Solomon, Bertha 117
- Solomon, Saul 44
- Sophiatown 17, 69
- sosiale antropologie 52–53
- sosiale Darwinisme 50
- sosialis(te) 72, 74
- 'South Africa and the governance of natives and coloured races' 63
- South African Association for the Advancement of Science (SAAAS) 50–51

- South African Indian Congress (SAIC) 6, 30, 42, 139 n. 23
- South African Native Convention 5
- South African Native National Congress 5
- South African Party (1947) 111
- Soutrivier 99
- Sparks, Allister 89–92
- Spoorbond 77
- Stadler, A. W. (Alf) x–xi, 21, 124
- Stallard, C. F. 111
- stamstelsel 83–84
- Stanford, Walter 4
- Stoffberg, J. H. M. 13
- Stratford, J. R. F. 150 n. 1
- Strauss, J. G. N. 69
- Strijdom, J. G. 68, 92
- Strydom, (ds.) J. G. 78, 80
- Stultz, Newell M. xi, 117, 121–122
- Sturrock, F. C. 68
- Stuttaford, Richard 68
- Suid-Afrikaanse Bond vir Rassestudie 77–78, 80, 96, 102
- Suid-Afrikaanse Buro vir Rasseaangeleenthede (Sabra) 80, 107
- Suid-Afrikaanse Handels- en Arbeidsraad (Trades and Labour Council) 73
- Suid-Afrikaanse Instituut vir Rasseverhoudings (SAIRV) 33, 71 47–49, 54, 76, 99, 128, 149 n. 22
- Suid-Afrikaanse Landbou-unie (SALU) 19, 107–108
- Suid-Afrikaanse Naturele-trust 18
- Suid-Afrikaanse Naturele-trustfonds 36
- Suid-Afrikaanse Party (SAP) 5–6, 62, 95, 98
- Suid-Afrikaanse Vrouefederasie (SAVF) 76
- Suidwes-Afrika 42
- Sunday Times* 68, 71, 110, 153 n. 58
- Sutter, George 69
- swart arbeid /arbeiders 70, 84–85, 107–108, 110, 112, 115, 125, 129, 131, 142 n. 60, n. 64, 145 n. 122
- swart boerdery 18
- 'swart gevaar' 113, 120
- Swarthemde 90–91
- swart intellektuele 26, 41, 85
- 'swart kolle' 19, 70, 97
- swart onderwys 16–17, 24, 36, 48, 55–56, 73, 76, 79, 84, 105, 129
- swart oorheersing 59, 77, 95
- swart vakbonde 23–25, 27, 33, 40, 70, 73, 97, 102, 158 n. 72
- swart verstedeliking 14, 15, 17, 25, 31, 38–39, 44, 46, 48, 96–97, 101–102, 107–109, 113, 119, 122, 128–130
- T**
- Tambo, Oliver 26, 49
- Tatz, C. M. x
- Taungs-besproeiingskema 36
- Teichmann, W. R. F. 35
- tekorte gedurende Tweede Wêreldoorlog en daarna 164 n. 45
- The Bantu World* 25
- The black man's place in South Africa* 51
- The Cape Argus* 153 n. 57
- The education of the South African native* 51
- The Forum* 67
- The mind of South Africa* 89
- The Natal Mercury* 40, 154 n. 71
- Theron, Erica 104
- Theron, Frans 69
- The Star* 40–41, 110
- Thom, H. B. xi, 41, 81, 117, 162 n. 25
- Tighy, Sarel 69
- Tiryakin, Edward 117, 142 n. 64
- Toronto Globe and Mail* 16
- totale skeiding/segregasie 38, 57, 86, 92–93, 107, 109, 131, 142 n. 64

- Tothill, F. D. xi
- Transvaal Indian Congress (TIC) 6
- Transvaal Native Affairs Society 50
- Transvaalse Landbou-unie (TLU) 19
- Transvaalse Onderwysersvereniging 76
- Transvaalse Universiteitskollege 53
- trekarbeid/trekarbeiders/trekarbeidstelsel 33-34, 38-40, 48, 108, 129
- Trollip, A. E. G. xi
- Trotskyiste 27
- 'n Tuiste vir die nageslag: Die blywende oplossing van Suid-Afrika se rassevraagstukke 81-82, 92
- tussenverkiesing, Hottentots-Holland (1947) 68
- tussenverkiesing, Kimberley-distrik (1945) 123
- Tweede Wêreldoorlog ix, 1, 9-11, 15, 26-27, 32, 36-37, 42, 52, 66, 77-78, 89, 94, 96, 98, 100-101, 108-109, 117, 121-122, 125, 129
- U
- Uitvoerende Raad (UR), Afrikaner-Broederbond 79-80
- Uniegrondwet 4
- Uniewording 3, 5-7, 18, 55, 127
- Universiteit van die Witwatersrand 51, 53-54, 97
- Universiteit van Kaapstad 52, 54
- Universiteit van Pretoria 54, 76, 81
- Universiteit van Stellenbosch 53, 81, 104
- V
- Van Biljon, P. 78
- Van den Berg, M. J. 74
- Van der Byl, P. V. G. (Piet) 13, 19-20, 32-34, 68, 109, 141 n. 56
- Van der Ross, R. E. xi
- Van der Schyff, P. F. xi
- Van der Walt, A. J. H. 80, 88, 91
- Van Eeden, B. I. C. 78, 81-85, 103
- Van Graan, Ben 69
- Van Jaarsveld, F. A. 117
- Van Rooy, J. C. 81
- Van Warmelo, N. J. 104
- Venter, H. J. x
- Vereenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) 1-2
- Verenigde Party ix, x, 6, 8, 13, 20, 40, 45, 55, 62-71, 74-75, 98-99, 102, 108-109, 114-122, 124-126, 128, 131-132, 147
- n. 146, 150 n. 1, n. 3, 151 n. 6, 160 n. 96
- Verenigde Party-Arbeidersparty-bondgenootskap 115-116, 163 n. 41
- Verenigde Party-regering x, 98, 129
- Verenigde Party, Transvaalse 69, 118
- Verenigde Party, Vroueraad, Skiereiland en Westelike Provinsie 70
- Verenigde State van Amerika (VSA) 3
- Verenigde Volkeorganisasie (VVO) 29, 42-43
- verkiegingsorganisasie 124, 164 n. 45
- Verwoerd, H. F. 76, 81, 88-89, 91-92, 97
- Victoria Falls-kragssentrale 23
- Viljoen, J. H. 81
- volkekunde 52
- volksbeweging onder Afrikaners 88, 94
- 'Volkschristianisering' 94
- Volkskas 87
- 'volkskerk' 93-94
- Volkskongres oor die Rassebeleid van die Afrikaner (1944) 80-81, 94, 103
- volksorganiese teorie/opvatting 81
- voogdyskap 54-56, 83, 89, 97, 104, 112

- Voogdyskap en apartheid* 81
- Voortrekker(beweging) 77
- Voortrekkerpers 124
- Vorster, J. D. 78, 91
- Vrededorp 21
- Vrystaatse Landbou-unie 19
- W**
- Walshe, Peter xi
- Wanless, Alec 73
- Welsh, W. T. 148 n. 11
- Wet(sontwerp) op Grondbesit van Asiate en Verteenwoordiging van Indiërs (1946) 29, 63, 68, 73
- Wet op Myne en Bedrywe (1911) 5
- Wet tot Beperking van Handel en Okkupasie van Grond (Transvaal en Natal) ('Vaspenwet')(1943) 29
- White, W. B. 116, 124
- Whyte, Quintin 10
- Witbank-kiesafdeling 163, n. 33
- Wapenskou* 88
- Warneck, Gustav 94
- Wat u behoort te weet* 114
- Weinbren, Ben 72-73
- Welsh, David xi
- Witwatersrand 117, 125
- Wiid, J. A. 93
- Wolmarans, J. B. 69
- Wilcocks, R. W. 76
- Wilcocks-verslag, 1937 99
- Windermere 14
- Woodstock 99
- Worcester-kiesafdeling 125
- Wysigingswet op Myne en Bedrywe (1926) 5
- X**
- Xhosa 2
- Xuma, A. B. 26, 30, 37, 41-43, 49, 72, 85, 130

Op die vooraand van apartheid is die eerste wetenskaplike werk wat volledig fokus op die krisisafmetings wat Suid-Afrika se rassevraagstuk gedurende en kort ná die Tweede Wêreldoorlog aangeneem het. Die boek verduidelik waarom Hertzog se segregasiebeleid misluk het en waarom die regerende Verenigde Party nie 'n alternatief daarvoor kon vind nie; dit verklaar die tragiek van liberalisme in dié tyd; en dit ontleed die stygende gety van swart nasionalisme en Afrikaner-nasionalisme ... en daarmee saam die verrysen van apartheid.

Die skrywer, professor J P Brits, is sedert 1980 verbonde aan die Departement Geskiedenis, Universiteit van Suid-Afrika. Sy hoofbelangstelling is twintigste-eeuse Suid-Afrikaanse geskiedenis en hy het reeds verskeie publikasies die lig laat sien. Sedert 1986 het hy uitgebreide navorsing oor die rassevraagstuk in Suid-Afrika in die tydperk 1939–1948 onderneem.

UNISA

ISBN 0 86981 835 X